

ENDON (markt)update

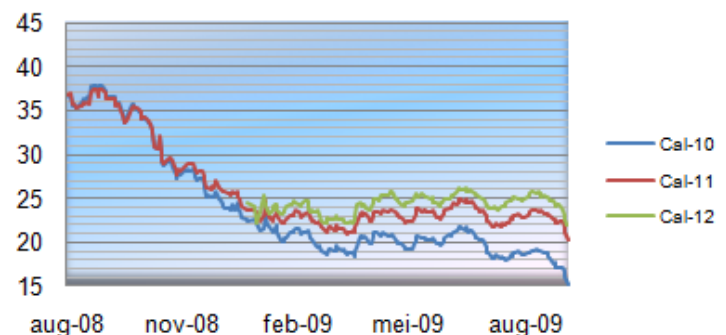
08-09-2009

Grondstoffen

De Brent olie sloot vorige week op USD 66,59 tegen USD 72,76 een week daarvoor. De olie laat dus een aardige correctie zien in de afgelopen dagen, maar lijkt zich inmiddels ook alweer te stabiliseren rondom USD 67. Winstnemingen op de financiële markten en twijfel over de snelheid van het herstel van de wereldeconomie zorgde voor een daling van de oliekoers. Met name China was er de afgelopen weken voor verantwoordelijk dat de oliekoers opliep en toen er vorige week twijfels ontstonden of China deze rol als grootverbruiker van olie wel in dezelfde mate kon blijven volhouden, deed de oliekoers een flinke stap terug. De Chinese overheid doet er alles aan om de economie op volle toeren te laten draaien, maar twijfels over de kracht van de economie zelf staken vorige week dus de kop op. Tevens was een stap terug van de olie en financiële beurzen ook niet echt verrassend, deze moest een keer komen na de stijgingen in de afgelopen weken. De geluiden, dat de crisis het dieptepunt bereikt heeft, lijken steeds luider te worden. Verschillende macro-economische cijfers laten inmiddels verbeteringen zien, waaronder o.a. de Amerikaanse huizenmarkt, Chinese industriële productie en de Duitse werkloosheidscijfers. Zo melde Jean-Claude Trichet - voorzitter van de Europese Centrale Bank (ECB) – gisteren dat de vrije val van de wereldeconomie tot stilstand lijkt te zijn gekomen. Hiermee lijkt de economie zich sneller te stabiliseren dan vooraf werd gedacht. Al met al dus positievere geluiden, maar dit zal niet direct zorgen voor hogere koersniveaus van de olie. Hogere koersniveaus verwachten wij pas op het moment dat we de vraag echt zien toenemen. Voor de olie verwachten wij de komende dagen een zijwaartse beweging in het gebied tussen USD 66,00 tot USD 69,00. Voor de Brent zien we een eerste steunniveau op USD 66,57 en een weerstand op USD 68,00.

De gasprijzen laten de afgelopen week een flinke daling zien. Met name 2010 is procentueel gezien het hardste gedaald. Zaten we voor 2010 zo'n twee weken geleden nog rond de 18 cmt/m³, gisteren zagen we inmiddels een prijs van minder dan 15 cmt/m³ voorbij komen. De oorzaak hiervan moeten we zoeken in de gasvoorraden die overvol zitten en het feit dat veel partijen door de economische omstandigheden niet al hun, vooraf ingekochte, gas verbruiken. Hierdoor wordt er gas op de markt 'gedumpt' en zien we de prijzen dalen. Dit aspect zien we natuurlijk al geruime tijd bij het TTF gas op de korte termijn. Vanaf het begin van dit jaar zie je dat telkens de komende maanden tot ongeveer twee kwartalen vooruit, relatief laag geprijsd zijn. Inmiddels heeft dit ook zijn invloed gekregen op Q1-10 en werkt het inmiddels ook al door in de rest van 2010. Het TTF Cal-10 contract sloot vrijdag op 15,300 €/MWh tegen 17,120 €/MWh een week daarvoor. Gisteren noteerde dit zelfde contract alweer 15,165 €/MWh. In de grafiek hiernaast ziet u de ontwikkeling van de TTF jaarproducten Cal-10, Cal-11 en Cal-12.

TTF

Ook voor de kolen (ARA 2010) zien we dit zelfde beeld. Bij gebrek aan kopers glijdt de kolenprijs weg. De slotstand lag vrijdag op USD 76,38 tegen USD 81,06 een week daarvoor.

Verwachting

Voor de grondstoffen verwachten we de komende week in zijn algemeenheid een stabilisatie van de prijzen. Maar met name voor de gasprijzen (korte en middenlange termijn) blijft de neerwaartse prijsdruk aanwezig.

Elektriciteit OTC

Ook de termijncontracten voor elektriciteit laten een daling zien de afgelopen week. Het Cal-10 base load contract sloot gisteren op 48,55 €/MWh tegen 50,73 €/MWh een week geleden. Voor de termijncontracten verwachten we de komende dagen een zijwaartse beweging met kans op lichte dalingen voor met name de kortere termijnproducten. **Indien u een gaspositie heeft voor Q1-10 of voor geheel 2010, dan adviseren wij u extra alert te zijn op de prijsontwikkeling van de stroomprijzen voor Q1-10!**

APX

De afgelopen week lag de gemiddelde APX base load prijs op 32,19 €/MWh en lag daarmee 9,88 €/MWh lager dan de week daarvoor. De peak load kwam afgelopen week uit op 43,08 €/MWh en lag daarmee 12,41 €/MWh lager dan de week daarvoor. Goede beschikbaarheid van productievermogen (zowel conventionele als windproductie) in verhouding tot de vraag zorgde voor beduidend lagere APX prijzen dan de week daarvoor. Voor deze week worden hogere temperaturen verwacht en zal naar verwachting de windproductie lager liggen dan vorige week. Voor deze week verwachten wij dan ook hogere APX prijzen dan vorige week.

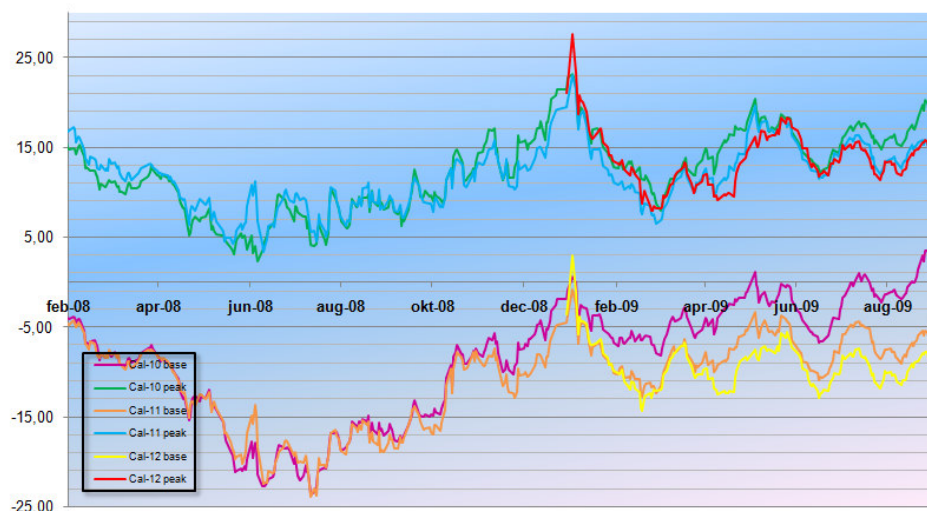
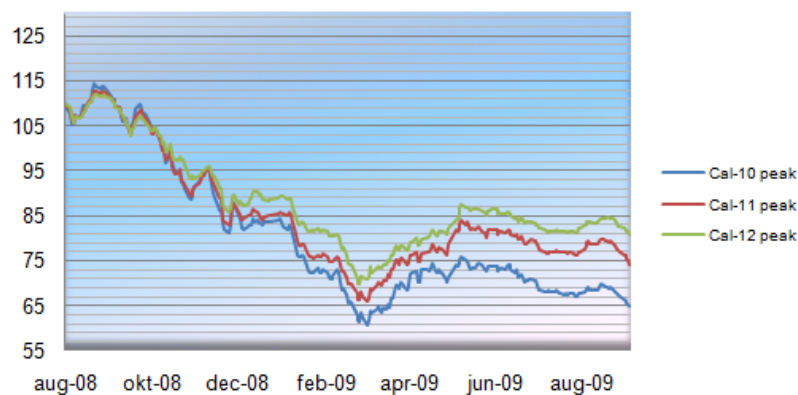
Sparksread

De sparksread voor 2010, 2011 en 2012 is de afgelopen week wederom verbeterd. De base sparksread voor 2010 bevindt zich nu op het hoogste niveau ooit. Neem dit mee in uw overweging wanneer u voor 2010 zowel uw gas- als elektriciteitspositie nog heeft openstaan! Voor de komende week verwachten we weinig verandering in de sparksread. En als er al een beweging is dan verwachten we eerder een verdere stijging van de sparksread. Onderstaand de ontwikkeling van de sparksread voor de kalenderjaren 2010, 2011 en 2012 voor een WKK met een elektrisch rendement van 40%.

OTC base load

OTC peak load

ENDON informatieavonden

ENDON verzorgt een aantal voorlichtingsavonden voor tuinders die meer willen weten over de energiemarkt. Met onderwerpen als:

1. Hoe komen (maatblok)prijzen tot stand?
2. Wat zijn de risico's bij in- en verkoop van elektriciteit en gas? En hoe kun je hier bewust mee omgaan?
3. Waar liggen de kansen? Voor wie zelf (en waarom zou je dat als ondernemer niet willen?) bewuste keuzes wil maken om de plussen uit de energiemarkt te halen.

Ook meer willen weten? **De eerste informatieavond wordt 9 september 2009 gehouden in Honselersdijk.** Kijk op www.endon.nl/bijeenkomsten voor de data en locaties van alle bijeenkomsten. Hier kunt u zich ook aanmelden voor een avond van uw keuze.

Seminar in- en verkoop van energie – VOORAANKONDIGING –

ENDON gaat vanaf november 2009 in samenwerking met Energy Global seminars organiseren over energie in- en verkoop. In deze seminars zal aandacht geschonken worden aan de kansen en risico's in de gas- en elektriciteitsmarkt. Middels een simulatietool van Energy Global zullen de deelnemers in drie rondes de consequenties van hun keuzes kunnen ervaren. Energy Global is net als ENDON een 100% onafhankelijke partij en een specialist als het gaat om portefeuille- en risico management. Middels opleidingsorganisatie van Energy Global, genaamd ProAcademy, zijn zij gespecialiseerd in het opzetten van workshops en seminars voor de energiemarkt.

Op de informatieavonden van ENDON zal aandacht besteedt worden aan deze seminars. Tevens zal de officiële lancering hiervan plaatsvinden op de Horti Fair van 13 tot 16 oktober. Meer informatie over deze seminars zal volgen in de ENDON nieuwsbrieven.

Overzicht ander nieuws afgelopen week

"Marktsituatie verklaart sprong in de gasprijs"

De sprong in de gasprijs van rond 1,6 cent van vorige week wordt veroorzaakt door de situatie in de markt, niet door aanpassingen die marktpartijen doorvoeren. Dat verklaart GasTerra. Door verminderde vraag naar gas, onder andere doordat WKK's stilstaan en dus minder gas gebruiken, zijn de TTF-prijzen gedaald. De vraag die tuinders nu bezighoudt is, waar de bodem ligt.

Vorige week daalde de prijs, die AgroEnergy voor een jaarcontract AgroBudgetGas rekent, met 1,6 cent. Partijen in de gashandel zijn het niet met elkaar eens of sturing van de markt hier een rol speelt.

Geen sturing

GasTerra laat bij monde van een woordvoerder weten dat de prijsval te verklaren valt uit de situatie op de markt. Er is geen sprake van een 'correctie' of aanpassing van een berekeningsformule. Niet iedereen is daar van overtuigd. Volgens Jan Lokker van energieadviesbureau NIFE is het verloop van de gasprijs van dag tot dag ook een kwestie van sturing door een belangrijke partij als GasTerra.

Bron: Vakblad voor de Bloemisterij

Voor meer informatie omtrent items uit deze nieuwsbrief kunt u contact opnemen met uw accountmanager